

TEORIES DE L'EDUCACIO (Filosofia de l'educació)

PROFESSOR: Octavi FULLAT i GENIS

Victor MONTERO ESPINOSA

A.- OBJECTIUS.

- a.- Precisar la terminologia pedagògica.
- b.- Distingir entre Teoria de l'Educació, Pedagogia General i Filosofia de l'Educació.
- c.- Descriure les formes i les funcions de tot procés educacional (Antropologia de l'Educació).
- d.- Confrontar les diverses finalitats educacionals vigents actualment (Teleologia de l'Educació).

B.- TEMARI.

Ia PART: Qüestions propedèutiques.

- 1.- Models de sabers: Concepte de saber.- Factors del saber.- Sabers científics: formals i empírics.- Sabers ideològics i utòpics.- Sabers crítics.
- 2.- Filosofia de l'Educació: Filosofia: ideologia, utopia, crítica.- Divisió de la Filosofia.- Origen de l'Educació i de les Ciències de l'Educació.- Estatut epistemològic de les Ciències de l'Educació.- Filosofia de l'Educació: tasques.- Descripció integradora del procés educatiu.- El "que" i el "per a que" educacionals.
- 3.- Epistemologia de l'Educació: Racionalitat i educació.- Raó teòrica educacional.- Raó pràctica educacional: -/ tecnològica, pràctica i justificadora.- Raó crítica educacional.

IIa PART: Educació com a estructura.

- 4.- La indefinició biològica de l'home: L'evolució.- L'herència.- L'endocrinologia.- La neurologia.- Dinamisme de l'immaduresa zoètica de l'esser humà.
- 5.- Les institucions educadores: Un "bios" necessitat de -/ cultura.- Socialització i autoritat.- La família.- / L'escola.- Les institucions polítiques.- Es transvasament de models socials.
- 6.- Educació i models culturals: Definició de cultura.- -/ Condicionants de la cultura: Geografia, Biologia, Estat, Producció Social, Fet nacional, Historia de la Cultura, interrelacions culturals.
- 7.- Educació alliberadora: Llibertat com a gratuïtat.- Educació de la llibertat.- Llibertat i finalitats educacionals.

IIIa PART: Educació com a contingut.

- 8.- L'home ahistòric: Plató, Lluïll, Kant, Husserl.- Mari-/ tain.- Pedagogies essencialistes.
- 9.- L'home comunista: Marx, Engels, Lenin, Mao.- Makarenko, Blonskij, Suchodolski.
- 10.- L'home anarquista: Max-Stirner, Proudhon, Bakunin.- -/ Tolstoi, Reimer, Goodman, Illich, Ferrer Guàrdia.
- 11.- L'home freudià: Freud.- Freudomarxisme: Reich, Marcuse, Fromm.- Antipsiquiatria: Cooper, Laing.- Contracultura: Norman O. Brown, Keruac.- Neill, Rogers, Lobrot.

- 2.- L'home positiu: Empirisme: Locke, Hume, Condillac.- Positivisme: Comte, Stuart Mill.- Liberalisme: A. Smith, Malthus.- Pragmatisme: Peirce, W. James.- Rousseau, / Pestalozzi, Dewey, Cousinet, Decroly, Montessori, Freinet, Piaget, A. Galí, A. Martorell.
- 3.- L'home existencialista: Kierkegaard, Nietzsche, Jaspers, Marcel, Heidegger, Sartre, Camus, Unamuno.- Influències sobre pedagogies llibertàries i autogestionàries, sobre l'Educació Nova i sobre pedagogies personalistes.
- 4.- L'home deshumanitzat: Neopositivisme i Filosofia Analítica: Wittgenstein, Moore, Ayer.- Estructuralisme: Lévi-Strauss, Foucault.- Cientisme: Pavlov, Monod, Skinner.- R. S. Peters, O'Connor.- La Pedagogia tecnològica.
- 5.- L'home personalista: Mounier, Buber, Teilhard de Chardin, Xirau, Lacroix, Ricoeur.- Milani, Paulo Freire, / Eugeni d'Ors, Pallach, Fuster Rabés.

C.- METODOLOGIA I AVALUACIO.

- El professor exposarà la primera i la segona parts del temari. Se'n farà un examen.
- Els alumnes per equips exposaran la tercera part del temari. Se'n farà un examen. També es calificaran els --/ equips.
- Cada alumne llegirà cinc obres, seguint indicacions del professor. Se'n farà un examen.

D.- BIBLIOGRAFIA GENERAL.

- CASTILLEJO, J. L. y otros: *Teoría de la Educación*, Ed. Anaya, Madrid.
- CAPITAN, A.: *Teoría de la Educación*, Ed. Edelvives, Zaragoza.
- ESCOLANO, A. y otros: *Epistemología y Educación*, Ed. Sígueme, Salamanca.
- FERMOSO, P.: *Teoría de la Educación*, Ed. Agulló, Madrid.
- FULLAT, O.: *Filosofías de la Educación*, Ed. CEAC, Barcelona.
(Aquesta obra contè àmplia bibliografia en cada un dels seus capítols).
- FULLAT, O.: *Las finalidades educativas en tiempo de crisis*, Ed. Hogar del Libro, Barcelona.
- FULLAT, O.: *Verdades y trampas de la Pedagogía*, Ed. CEAC, -/ Barcelona.
- GARCIA HOZ, V.: *Cuestiones de Filosofía de la Educación*, Ed. Rialp, Madrid.
- GONZALEZ ALVAREZ, A.: *Valores fundamentales de la Educación*, Ed. Edica S. A., Madrid.
- IBAÑEZ; MARTIN y CAMPILLO: *Teoría de la Educación*, UNED, Madrid.
- LOMBARDO; RADICE, J.: *Lineas generales de Filosofía de la -/ Educación*, Ed. Losada, Buenos Aires.
- MARIN IBAÑEZ: *Principios de Educación contemporánea*, Editorial Rialp, Madrid.
- MARITAIN, J.: *Pour une Philosophie de l'Education*, Librairie de Arthème Fayard, París. (Hi ha traducció).
- MESSER, A.: *Filosofía y Educación*, Ed. Losada, Buenos Aires.
- MOORE, T. W.: *Introducción a la Teoría de la Educación*, Alianza Editorial. Madrid.
- NASSIF, R.: *Teoría de la Educación*, Ed. Cincel, Madrid.
- O'CONNOR, D. J.: *Introducción a la Filosofía de la Educación*, Ed. Paidós, Buenos Aires.
- PETERS, R. S.: *La Filosofía de la Educación*, Ed. F. C. E., -/ México.

- REBOUL, O.: *La Philosophie de l'Education*, Presses Universitaires de France, París. (Hi ha traducció al castellà).
- SAN CRISTOBAL, A.: *Filosofía de la Educación*, Ed. Rialp, Madrid.
- SUAREZ, J. L.: *Las grandes Filosofías de la Educación*, Editorial Apis, Madrid.
- SUCHODOLSKI, R.: *La Pédagogie et les grands courants philosophiques*, Ed. Du Scarabée, París. (Hi ha traducció).
- WHITEHEAD, A. N.: *Los fines de la Educación*, Ed. Losada, Buenos Aires.
- VARIOS: *Epistemología y Educación*, Ed. Sígueme, Salamanca.

